

Cosmos Cav. (Kosmos)

rodzina Asteraceae (Astrowate)

Cosmos bipinnatus

Cosmos bipinnatus

Cosmos bipinnatus

Cosmos bipinnatus

Cosmos bipinnatus

Cosmos bipinnatus

Cosmos sulphureus

Cosmos sulphureus

Gatunkiem typowym jest *Cosmos bipinnatus*.

Gatunki flory Polski:

- *Cosmos bipinnatus* Cav. (Kosmos podwójnie pierzasty, onętek) – gatunek uprawiany
- *Cosmos sulphureus* Cav. (Kosmos siarkowy, k. żółty) – gatunek uprawiany

***Cosmos bipinnatus* (Kosmos pierzasty), syn. kosmos podwójnie pierzasty, onętek.** Kosmos jest rośliną naturalnie rosnącą w Ameryce Południowej oraz Środkowej - pochodzi z Meksyku. Jest rośliną dorastającą do wysokości 1,20 m. Ma wzniesione i rozgałęzione pędy. Liście są bardzo dekoracyjne: jasnozielone, długie i cienkie, pierzaste (podwójnie pierzastosieczne) mogą przypominać koper. Rośliny kwitną długo i obficie od lipca do października. Tworzą kwiatostany typowe dla astrowatych - pojedyncze koszyczki na długich i cienkich łodygach. Są one duże (o średnicy 8–10 cm), zbudowane z kwiatów języczkowych oraz rurkowych. Kwiaty języczkowe do 25 mm długości są osadzone w jednym okółku i są ciemnoróżowe, różowe, białe, fioletowe lub czerwone, zaś kwiaty rurkowe są żółte, dające nektar i pyłek. Nasionami są ciemnobrązowe, wydłużone niełupki. Nasiona kosmosa są jednym z ulubionych przysmaków niektórych ptaków np. wróbli.

Kosmos to roślina mało wymagająca i łatwa w uprawie. Dobrze rośnie na stanowisku słonecznym i średnio żyznej glebie, może być nawet piaszczysta. Miejsce powinno być raczej osłonięte od wiatru, który mógłby połamać łodygi. W uprawie znajdują się liczne odmiany, które różnią się terminem kwitnienia, wielkością koszyczków, barwą kwiatów języczkowych, oraz wysokością roślin. Kosmos jest rośliną jednoroczną i jest wrażliwy na wiosenne przymrozki - na miejsce stałe wysadza się go w maju. Uprawiany jest, jako roślina ozdobna, którą można sadzić w grupach

Cosmos Cav. (Kosmos)

rodzina Asteraceae (Astrowate)

na rabatach, oraz wykorzystuje, jako kwiat cięty (długo utrzymuje świeżość w wazonie - nawet tydzień). Ze względu na swoją wysokość może stanowić piękną osłonę dla brzydkich miejsc. Rozmnaża się go przez siew nasion. Kosmos tworzy samosiewy - sam się rozsiewa i może rosnąć na tym samym miejscu nawet kilkanaście lat.

Cosmos sulphureus Cav. - kosmos żółty (kosmos siarkowy) - naturalnie występuje w Meksyku oraz Brazylii, gdzie dorasta do wysokości 90 cm. W naszych warunkach jest rośliną jednoroczną o wysokości około 60-80 cm, choć bywają niższe odmiany. Pędy ma silnie rozgałęzione. Liście są jasnozielone, podwójnie pierzaste, przypominające liście koperku, choć nieco szersze (także szersze od poprzedniego gatunku). Kwiaty są mniejsze, ale jest ich bardzo dużo - języczkowate są pomarańczowe lub żółte, rurkowate stosunkowo długie i lekko wystające. Kwitnie od lipca do października, przyciągając wiele gatunków motyli. Nasiona - ciemnobrązowe niełupki, są podobne do nasion *Cosmos bipinnatus*, lecz są bardziej wydłużone.

Cosmos sulphureus wymaga stanowiska słonecznego, ciepłego i osłoniętego - gatunek ciepłolubny. Nie należy on jednak do roślin wymagających, najlepiej rośnie na średnio żyznej glebie. Kosmos jest efektowną rośliną ozdobną z kwiatów i może być wykorzystywany do sadzenia na rabatach, najlepiej sadzony w grupach ogrodowych. Nadaje się także na kwiat cięty oraz do suchych bukietów. W tym gatunku także wyhodowano dużo odmian, które różnią się barwą kwiatów, wielkością i wysokością roślin. Rozmnażamy je przez wysiew nasion - można siać bezpośrednio do gruntu w maju.